

Downloaded via the EU tax law app / web

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija)

SPRENDIMAS

2001 m. kovo 8 d.(1)

„sisteigimo laisvė? ? Laisvas kapitalo judėjimas? ? Avansinis pelno mokestis už dukterinės bendrovės patronuojančiai bendrovei išmokėtą paskirstytąjį pelną? ? Kitoje valstybėje narėje buveinė turinti patronuojanti bendrovė? ? Bendrijos teisės pažeidimas? ? Ieškinys dėl restitucijos arba žalos atlyginimo? ? Palūkanos“

Sujungtose bylose C-397/98 ir C-410/98

dėl *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* (Jungtinė Karalystė) pagal EB sutarties 177 straipsnį (dabar? ? EB 234 straipsnis) Teisingumo Teismui pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą šio teismo nagrinėjamosiose bylose tarp

Metallgesellschaft Ltd ir kt. (C-397/98),

Hoechst AG,

Hoechst (UK) Ltd (C-410/98)

ir

Commissioners of Inland Revenue,

HM Attorney General

dėl EB sutarties 6 ir 52 straipsnių (po pakeitimo? ? EB 12 ir 43 straipsniai), 58 straipsnio (dabar? ? EB 48 straipsnis) ir (arba) 73b straipsnio (dabar? ? EB 56 straipsnis) išaiškinimo

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. La Pergola, teisėjai M. Wathelet (pranešėjas), D. A. O. Edward, P. Jann ir L. Sevón,

generalinis advokatas N. Fennely,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, administratorė,

išnagrinėjusių rašytines pastabas, pateiktas:

? *Metallgesellschaft Ltd ir kt.*, atstovaujama QC J. Gardiner ir *barrister* F. Fitzpatrick, ?galioje *Slaughter and May, solicitors*,

? *Hoechst AG* ir *Hoechst (UK) Ltd*, atstovaujama QC M. Barnes, ?galioje *Slaughter and May, solicitors*,

? Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos J. E. Collins, padedamo QC D. Wyatt ir *barrister* R. Singh,

? Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. A. Fierstra,

? Suomijos vyriausybės, atstovaujamos H. Rotkirch ir T. Pynnä,

? Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Lyal, H. Michard ir M. Patakia,

atsižvelgus į teismo posėdžio pranešimą,

išklausus 2000 m. gegužės 25 d. posėdyje *Metallgesellschaft Ltd ir kt.*, atstovaujamą J. Gardiner ir F. Fitzpatrick, *Hoechst AG* ir *Hoechst (UK) Ltd*, atstovaujamą M. Barnes, Jungtinių Karalystės vyriausybės, atstovaujamos G. Amodeo, padedamo D. Wyatt, Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos B. Muttelsee-Schön, Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos S. Seam, Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. A. Fierstra, ir Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir H. Michard, pareikštas žodines pastabas,

susipažinęs su 2000 m. rugsėjo 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Pagal EB sutarties 177 straipsnį (dabar – EB 234 straipsnis) *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* 1998 m. spalio 2 d. Nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo 1998 m. lapkričio 6 d. (C-397/98) ir 1998 m. lapkričio 17 d. (C-410/98), pateiktą penkis prejudicinius klausimus dėl EB sutarties 6 ir 52 straipsnių (po pakeitimo – EB 12 ir 43 straipsniai), 58 straipsnio (dabar – EB 48 straipsnis) ir (arba) 73b straipsnio (dabar – EB 56 straipsnis) išaiškinimo.

2 Šie klausimai buvo iškelti nagrinėjant ginčus tarp (C-397/98 bylos atveju) *Metallgesellschaft Ltd*, *Metallgesellschaft AG*, *Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG* ir *The Metal and Commodity Company Ltd* (toliau – *Metallgesellschaft ir kt.*) bei tarp (C-410/98 bylos atveju) *Hoechst AG*, *Hoechst (UK) Ltd* (toliau – *Hoechst ir kt.*) ir *Commissioners of Inland Revenue* dėl Jungtinėje Karalystėje reziduojančių bendrovių pareigojimo sumokėti avansinį pelno mokestį už patronuojančioms bendrovėms išmokėtus dividendus.

Nacionalinės teisės aktai

3 Pagal 1988 m. įmonių pajamų ir pelno mokestių įstatymo (*Income and Corporation Taxes Act 1988*, toliau – ICTA) I dalies nuostatas kiekvienos Jungtinėje Karalystėje reziduojančios bendrovės ir kiekvienos Jungtinėje Karalystėje nereziduojančios, tačiau joje komercinai veiklą per padalinį ar atstovybę vykdančios bendrovės per mokestinį laikotarpį gautas pelnas apmokestinamas pelno mokestiu (anglų k. „corporation tax“).

4 Pagal ICTA 12 straipsnį mokestinio laikotarpio trukmė paprastai yra 12 mėnesių. Iki 1993 m. spalio 1 d. pasibaigusiems mokestiniams laikotarpiams pelno mokestis mokesčio mokėtojo pasirinkimu reikia sumokėti arba per devynis mėnesius nuo šio laikotarpio pabaigos, arba per vieną mėnesį nuo mokestių administratoriaus vertinimo, susijusio su šiuo mokestiniu laikotarpiu, parengimo. Po 1993 m. spalio 1 d. pasibaigusiems mokestiniams laikotarpiams pelno mokestis reikia sumokėti per devynis mėnesius ir vieną dieną nuo mokestinio laikotarpio pabaigos.

Avansinis pelno mokestis („advance corporation tax“)

5 Pagal ICTA 14 straipsnį visos Jungtinėje Karalystėje reziduojančios bendrovės, paskirstydamos pelną, kaip antai dividendų išmokėjimas akcininkams, privalo mokėti avansinį

pelno mokest? (angl? k. „advance corporation tax“, toliau ? ACT), apskai?iuojam? nuo paskirstomo pelno sumos ar vert?s.

6 Reikia pažym?ti, kad ACT yra ne už dividend?, kuris išmokamas neatskai?ius mokes?i?, mokama suma, bet dividendus išmoka?iai bendrovei tenkantis už kiekvien? mokestin? laikotarp? avansu mokamas pelno mokestis, užskaitomas už pagrindin? pelno mokest? (angl? k. „mainstream corporation tax“, toliau ? MCT).

7 Kiekviena bendrov? paprastai kas ketvirt? privalo pateikti deklaracij?, nurodydama viso per š? laikotarp? paskirstyto pelno sumas ir mok?tin? ACT sum?. Už paskirstyt? peln? mok?tin? ACT turi b?ti sumok?tas per 14 dien? nuo ketvir?io, kuriuo atliktas paskirstymas, pabaigos.

8 Pagal ICTA 239 ir 240 straipsnius už konkre?iu mokestiniu laikotarpiu atlikt? paskirstym? bendrov?s sumok?tas ACT paprastai gali, nepažeidžiant šios bendrov?s teis?s atsisakyti šios galimyb?s, b?ti arba užskaitytas už MCT, bendrov?s mok?tin? už š? laikotarp?, arba perleistas šios bendrov?s dukterin?ms bendrov?ms, kurios j? gali užskaityti už j? mok?tin? MCT. Jei bendrovei nereikia mok?ti pelno mokes?io už konkret? mokestin? laikotarp? (pavyzdžiui, d?l to, kad ji negavo pakankamai pelno), ji gali arba užskaityti ACT už pelno mokest?, mok?tin? už v?lesn? mokestin? laikotarp?, arba prašyti j? užskaityti už ankstesnius mokestinius laikotarpius.

9 MCT reikia sumok?ti per devynis m?nesius arba devynis m?nesius ir vien? dien? nuo mokestinio laikotarpio pabaigos, atsižvelgiant ? tai, ar mokestinis laikotarpis baig?si iki, ar po 1993 m. spalio 1 d., o ACT turi b?ti sumok?tas per 14 dien? nuo ketvir?io, kuriame buvo atliktas paskirstymas, pabaigos. Taigi ACT visada sumokamas prieš sumokant MCT, už kur? ACT paprastai užskaitomas. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, kad taip dividendus išmoka?iai bendrovei ACT paankstina pelno mokes?io už išmok?tus dividendus mok?jim? nuo aštuoni? su puse m?nesio (jei paskirstymas atliekamas paskutin? mokestinio laikotarpio dien?) iki vieneri? met? ir penki? su puse m?nesio (jei paskirstymas atliktas pirm? mokestinio laikotarpio dien?).

10 Kadangi tais atvejais, kai už konkret? laikotarp? nereikia mok?ti MCT, ACT galima užskaityti už v?lesniais mokestiniais laikotarpiais uždirbto pelno mokest?, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, kad tokiu atveju avansas sumokamas dar anks?iau, o tam tikromis aplinkyb?mis net neterminuotai anks?iau.

Mokes?io kreditas („tax credit“)

11 Jungtin?je Karalyst?je reziduojanti bendrov? neapmokestinama pelno mokes?iu už iš kitos taip pat Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?ios bendrov?s gautus dividendus (ICTA 208 straipsnis). Tod?l bet koks bendrov?s rezident?s atliktas ACT apmokestinam? dividend? išmok?jimas kitai bendrovei rezidentei suteikia bendrovei dividend? gav?jai teis? ? mokes?io kredit? (angl? k. „tax credit“) (ICTA 231 straipsnio 1 dalis).

12 Šis mokes?io kreditas lygus dividendus išmok?jusios bendrov?s už šiuos dividendus sumok?to ACT sumai (ICTA 231 straipsnio 1 dalis).

13 Jungtin?je Karalyst?je reziduojanti bendrov?, iš savo dukterin?s bendrov?s rezident?s gavusi dividend?, suteikian?i? teis? ? mokes?io kredit?, gali sumažinti už dividendus savo akcininkams mok?tin? ACT dukterin?s bendrov?s sumok?ta ACT suma ir mok?ti tik ACT likut?.

14 Jei Jungtinėje Karalystėje reziduojanti visiškai MCT neapmokestinama bendrovė iš dukterinės bendrovės rezidentės gauna dividendus, už kuriuos sumokėtas ACT, ji turi teisę susigrąžinti mokesčio kredito dydžio sumą (ICTA 231 straipsnio 2 dalis).

15 Jungtinėje Karalystėje nereziduojančios ir joje komercinės veiklos per padalinį ar atstovybę nevykdančios bendrovės pelno mokesčiu Jungtinėje Karalystėje neapmokestinamos. Tačiau jos paprastai apmokestinamos pajamų mokesčiu (anglų k. „income tax“) už iš šios valstybės narės gautas pajamas, įskaitant joms dukterinei bendrovei rezidentei išmokėtus dividendus.

16 Tačiau vadovaujantis ICTA 233 straipsnio 1 dalimi, kai, nesant specialios tarp Jungtinės Karalystės ir bendrovės steigimo valstybės sudarytos dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties nuostatos, patronuojančiai bendrovei ne rezidentei iš principo nesuteikiamas mokesčio kreditas, ji Jungtinėje Karalystėje neapmokestinama pajamų mokesčiu už iš savo dukterinės bendrovės rezidentės gautus dividendus.

17 Priešingu atveju, kai pagal tarp Jungtinės Karalystės ir bendrovės steigimo valstybės sudarytą dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį patronuojanti bendrovė ne rezidentė turi teisę į mokesčio kreditą, ji Jungtinėje Karalystėje apmokestinama pajamų mokesčiu už iš savo dukterinės bendrovės rezidentės gautus dividendus.

18 Tarp Jungtinės Karalystės ir Vokietijos Federacinės Respublikos 1964 m. lapkričio 26 d. sudaryta dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis su pakeitimais, padarytais 1970 m. kovo 23 d., nesuteikia mokesčio kredito Vokietijoje reziduojančioms bendrovėms, kurios turi Jungtinėje Karalystėje reziduojančių bendrovių akcijų ir iš jų gauna dividendus.

19 Todėl patronuojanti bendrovė, kurios buveinė yra Vokietijoje ir kuri iš savo Jungtinėje Karalystėje reziduojančios dukterinės bendrovės gauna ACT apmokestinamus dividendus, Jungtinėje Karalystėje neturi teisės į sumokėto ACT dydžio mokesčio kreditą ir, vadovaujantis Jungtinės Karalystės mokesčių teisės aktais, Jungtinėje Karalystėje neapmokestinama už iš savo dukterinės bendrovės rezidentės gautus dividendus.

20 Kai pagal tarp Jungtinės Karalystės ir bendrovės steigimo valstybės sudarytą dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį Jungtinėje Karalystėje nereziduojančiai patronuojančiai bendrovei suteikiamas mokesčio kreditas, ji gali prašyti užskaityti šį mokesčio kreditą už pajamų mokestį, kurį ji privalo mokėti Jungtinėje Karalystėje už iš savo dukterinės bendrovės rezidentės gautus dividendus, ir jei mokesčio kredito suma viršija mokesčio sumą – susigrąžinti šį perviršį. Šio prašymo atmetimą bendrovė prašymo pateikėja gali apskųsti *Special Commissioners* arba *General Commissioners*, o vėliau prireikus – *High Court*.

Įmonių grupės apmokestinimo tvarkos pasirinkimas („Group Income Election“)

21 Pagal ICTA 247 straipsnį dvi Jungtinėje Karalystėje reziduojančios bendrovės, kurių vienai priklauso bent 51 % kitos, gali pasirinkti įmonių grupės apmokestinimo tvarką (anglų k. „Group Income Election“).

22 Pasirinkus šią tvarką dukterinė bendrovė neapmokestinama ACT už dividendus, kuriuos ji išmoka savo patronuojančiai bendrovei, nebent ji deklaruoja pageidaujanti, kad įmonių grupės apmokestinimo tvarka nebūtų taikoma konkrečiam dividendų išmokėjimui.

23 Prašymas taikyti įmonių grupės apmokestinimo tvarką turi būti pateiktas *Inspector of Taxes*. Priėmus sprendimą nesuteikti leidimo, prašymą pateikusi bendrovė gali apskųsti šį sprendimą *Special Commissioners* arba *General Commissioners* ir prireikus nuspręsti pareikšti skundą dėl

teis?s klausim? *High Court*.

24 Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?ios dukterin?s bendrov?s dividend? išmok?jimo savo taip pat Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?iai patronuojan?iai bendrovei atveju taikant ?moni? grup?s apmokestinimo tvark?, dukterin? bendrov? neapmokestinama ACT, o patronuojanti bendrov? neturi teis?s ? mokes?io kredit?. Bendrovi? grup? faktiškai negali už tuos pa?ius dividendus tuo pa?iu metu pasinaudoti ir ?moni? grup?s apmokestinimo tvarka, ir mokes?io kreditu.

25 Reik?t? patikslinti, kad nuo 1999 m. balandžio 6 d. 1998 m. Finans? ?statymo (*Finance Act 1998*) 31 straipsnis panaikino ACT. Šio sprendimo 5?24 punktuose aprašytos teis?s nuostatos galiojo iki nurodytos datos.

Pagrindin?s bylos aplinkyb?s

26 Byloje C?397/98 Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?ios bendrov?s *Metallgesellschaft Ltd* ir *The Metal and Commodity Company Ltd* išmok?jo dividendus savo patronuojan?ioms bendrov?ms *Metallgesellschaft AG* ir *Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG*, kuri? buvein?s yra Vokietijoje, ir tod?l tur?jo sumok?ti ACT. Abi dukterin?s bendrov?s v?liau gal?jo ACT suma sumažinti savo mok?tin? MCT.

27 *Metallgesellschaft ir kt.* kreip?si ? *Commissioners of Inland Revenue Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* siekdamos pripažinimo, kad jos patyr? žalos apmokestinus dukterini? bendrovi? savo patronuojan?ioms bendrov?ms išmok?tus dividendus ACT. Pagrindin? byla susijusi su ACT sumomis, kurias 1974 m. balandžio 16 d. – 1995 m. lapkri?io 1 d. laikotarpiu sumok?jo *Metallgesellschaft Ltd* ir 1991 m. balandžio 11 d. – 1995 m. spalio 13 d. sumok?jo *The Metal and Commodity Company Ltd*.

28 Byloje C?410/98 Jungtin?je Karalyst?je reziduojanti bendrov? *Hoechst UK Ltd* išmok?jo dividendus savo patronuojan?iai bendrovei *Hoechst AG*, kurios buvein? yra Vokietijoje, ir už šiuos dividendus Jungtin?je Karalyst?je sumok?jo ACT. V?liau ji gal?jo ACT suma sumažinti savo mok?tin? MCT.

29 *Hoechst ir kt.* taip pat kreip?si ? *Commissioners of Inland Revenue High Court* siekdamos pripažinimo, kad jos patyr? žalos apmokestinus 1989 m. sausio 16 d. – 1994 m. balandžio 26 d. laikotarpiu bendrov?s *Hoechst (UK) Ltd* bendrovei *Hoechst AG* išmok?tus dividendus ACT. Pagrindin? byla yra susijusi su ACT sumomis, sumok?tomis 1989 m. balandžio 14 d. – 1994 m. liepos 13 d. laikotarpiu.

30 Abiejose pagrindin?se bylose patronuojan?ios bendrov?s teigia, jog kadangi joms ir j? dukterin?ms bendrov?ms nebuvo ?manoma pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvarkos, kuri b?t? leidusi šioms dukterin?ms bendrov?ms b?ti neapmokestinamoms ACT, šioms dukterin?ms bendrov?ms buvo užkrauta finansin? našta, kurios nepatyr? Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?i? patronuojan?i? bendrovi? dukterin?s bendrov?s, nes pasirinkusios ?moni? grup?s apmokestinimo tvark? jos gal?jo pasilikti sumas, kurias priešingu atveju tur?t? sumok?ti kaip ACT už j? patronuojan?ioms bendrov?ms išmok?tus dividendus iki ateis laikas mok?ti MCT, kurio mok?tojos jos yra. Jos mano, kad ši našta yra EB sutart? pažeidžiantis netiesioginis diskriminavimas d?l nacionalin?s priklausomyb?s.

31 Byloje C?397/98 *Metallgesellschaft AG* ir *Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG* subsidiariai teigia, kad joms tur?t? b?ti suteikiamas mokes?io kreditas, kuris bent iš dalies atitikt? j? dukterini? bendrovi? reziden?i? sumok?t? ACT, kaip ir Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?iai patronuojan?iai bendrovei, turin?iai teis? ? š? mokes?io kredit?, arba kaip ir Jungtin?je Karalyst?je nereziduojan?iai patronuojan?iai bendrovei, turin?iai teis? ? mokes?io kredit? pagal dvigubo

apmokestinimo išvengimo sutart?.

32 Jei byloje C?410/98 Teisingumo Teismas nustatyt?, kad *Hoechst (UK) Ltd* neturi teis?s ? pal?kanas nuo sumok?to ACT, *Hoechst AG* subsidiariai prašo taikyti jai mokes?io kredit?, lyg? šiam ACT arba mokes?io kreditui, kur? b?t? ?gijusi Nyderlanduose reziduojanti patronuojanti bendrov?. *Hoechst AG* nuomone, aplinkyb?, kad Jungtin?s Karalyst?s mokes?io ?statymai leidžia suteikti mokes?io kredit? patronuojan?ioms bendrov?ms ne rezident?ms už j? dukterini? bendrovi? reziden?i? sumok?t? ACT, tik jei tai numato taikytina dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, o tai numato tarp Jungtin?s Karalyst?s ir Nyderland? Karalyst?s sudaryta sutartis, ta?iau nenumato sutartis tarp Jungtin?s Karalyst?s ir Vokietijos Federacin?s Respublikos, yra Sutart? pažeidžianti nepateisinama skirtingose valstyb?se nar?se reziduojan?i? patronuojan?i? bendrovi? diskriminacija.

Prejudiciniai klausimai

33 Manydamas, kad nagrin?jamiems gin?ams išspr?sti reikia išaiškinti Bendrijos teis?, *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division*, nusprend? sustabdyti byl? ir pateikti Teisingumo Teismui tokius abiejose bylose identiškai suformuluotus prejudicinius klausimus:

„1 Ar sprendime pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim? nurodytomis s?lygomis aplinkyb?, kad valstyb?s nar?s teis?s aktai leidžia pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvark? (leidžian?i? neapmokestinti dukterin?s bendrov?s patronuojan?iai bendrovei išmokam? dividend? avansiniu pelno mokes?iu (ACT)), tik jei dukterin? bendrov? ir patronuojanti bendrov? yra šios valstyb?s nar?s rezident?s, pažeidžia Bendrijos teis?, vis? pirma EB sutarties 6, 52, 58 ir (arba) 73b straipsnius?

2 Jei atsakymas ? pirm?j? klausim? yra neigiamas, ar nurodytos EB sutarties nuostatos suteikia patronuojan?ios bendrov?s, kurios buvein? yra kitoje valstyb?je nar?je, dukterinei bendrovei rezidentei ir (arba) šiai patronuojan?iai bendrovei teis? ? kompensacij? pal?kan? nuo dukterin?s bendrov?s sumok?to ACT forma, jei nacionalin?s teis?s aktai jai neleido pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvarkos, ir ar prireikus ši? pal?kan? galima reikalauti (jei apskritai galima reikalauti) tik ieškiniu d?l žalos atlyginimo, remiantis 1996 m. kovo 5 d. Europos Bendrij? Teisingumo Teismo sprendime *Brasserie du pêcheur ir Factortame* (C?46/93 ir C?48/93, Rink. p. I?1029) ir 1997 m. balandžio 22 d. Sprendime *Sutton* (C?66/95, Rink. I?2163) ?tvirtintais principais; ar bet kuriuo iš ši? atvej? nacionalinis teismas privalo priteisti žalos atlyginim?, net jei pagal nacionalin?s teis?s aktus pal?kanos (nei tiesiogiai, nei kaip žalos atlyginimas) negali b?ti priteistos už ieškovui nebepriklausan?ias pagrindin?je byloje nagrin?jamas sumas?

3 Ar sprendimuose pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim? nurodytomis s?lygomis aplinkyb?, kad valstyb?s nar?s valdžios institucijos atsisako suteikti mokes?io kredit? kitoje valstyb?je nar?je reziduojan?iai bendrovei, nors j? suteikia bendrov?ms rezident?ms ir, taikydamos dvigubo apmokestinimo išvengimo sutar?i? nuostatas, tam tikrose kitose valstyb?se nar?se, kurios sudar? tokius susitarimus, buvein? turin?ioms bendrov?ms, pažeidžia min?tas EB sutarties nuostatas?

4 Jei atsakymas ? tre?i?j? klausim? yra neigiamas, ar pirmoji valstyb? nar? privalo ir šioje byloje nagrin?jamais laikotarpiais prival?jo suteikti mokes?io kredit? tokiai bendrovei tokiomis pa?iomis s?lygomis kaip ir bendrov?ms rezident?ms arba kitose valstyb?se nar?se, su kuriomis sudarytos sutartys d?l dvigubo apmokestinimo išvengimo suteikia teis? ? mokes?io kredit?, reziduojan?ioms bendrov?ms?

5 Ar valstyb? nar? turi teis? prieštarauti tokiam reikalavimui d?l mokes?io kredito susigr?žinimo arba žalos atlyginimo tuo pagrindu, kad ieškovi? reikalavimai n?ra vindikaciniai, arba prašyti

sumažinti ieškinio sumą dėl to, kad, nepaisant priešingai nustatantį nacionalinis teisės aktas, ieškovo turėjo pateikti prašymus dėl įmonių grupės apmokestinimo tvarkos pasirinkimo *Inspector of Taxes* arba reikalauti iš jo suteikti mokesčio kreditą, o atitinkamus jo neigiamus sprendimus skysti *Commissioners* ir prirėikus teismuose, remdamosi Bendrijos teisės akto viršenybe ir tiesioginiu veikimu“

34 1998 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-397/98 ir C-410/98 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinis ir žodinis proceso dalys ir priimamas galutinis sprendimas.

Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

35 Pirmuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikė teismas iš esmės klausia, ar Sutarties 6, 52, 58 ir (arba) 73b straipsniai draudžia tokius valstybės narės mokesčių teisės aktus, kaip antai nagrinėjami pagrindiniame byloje, kurie šioje valstybėje narėje reziduojantioms bendrovėms suteikia galimybę pasinaudoti apmokestinimo tvarka, leidžiančia joms nemokėti avansinio pelno mokesčio už patronuojančiai bendrovei išmokamus dividendus, jei ji patronuojanti bendrovė reziduoja toje pačioje valstybėje narėje, tačiau nesuteikia šios galimybės, kai ji patronuojanti bendrovė yra steigta kitoje valstybėje narėje.

36 *Metallgesellschaft ir kt.* bei *Hoechst ir kt.* nuomone, pagrindiniame byloje nagrinėjami nacionalinis teisės aktai atgraso kitoje valstybėje narėje reziduojančias bendroves nuo steigimosi Jungtinėje Karalystėje dukterinių bendrovių pavidalu taip nepateisinamai apribodami įsisteigimo laisvę. Subsidiariai jos mano, kad šie teisės aktai pažeidžia ir su laisvu kapitalo judėjimu susijusias Sutarties nuostatas.

37 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal nusistovėjusį teismo praktiką, nors tiesioginis apmokestinimas priklauso valstybių narių kompetencijai, pastarosios vis dėlto turi ja naudotis laikydamosi Bendrijos teisės ir vengdamos bet kokio diskriminavimo dėl pilietybės (1995 m. rugpjūčio 11 d. Sprendimo *Wielockx*, C-80/94, Rink. p. I-2493, 16 punktas; 1996 m. birželio 27 d. Sprendimo *Asscher*, C-107/94, Rink. p. I-3089, 36 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Royal Bank of Scotland*, C-311/97, Rink. p. I-2651, 19 punktas ir 2000 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Baars*, C-251/98, Rink. p. I-2787, 17 punktas).

38 Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad Sutarties 6 straipsnis, kuriame numatytas bendrasis bet kokių diskriminacijų dėl pilietybės draudžiantis principas, savarankiškai taikomas tik tose Bendrijos teisės reglamentuojamose srityse, kurioms Sutartis nenumato specialios nediskriminavimo normos (1989 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, 305/87, Rink. p. 1461, 12 ir 13 punktai; 1994 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Halliburton Services*, C-1/93, Rink. p. I-1137, 12 punktas; minėtų sprendimų *Royal Bank of Scotland* 20 punktas ir *Baars* 23 punktas).

39 Neginėjama, kad nediskriminavimo principo įsisteigimo teisės srityje tvirtino Sutarties 52 straipsnis (minuto sprendimo *Halliburton Services* 12 punktas; 1996 m. vasario 29 d. Sprendimo *Skanavi ir Chryssathakopoulos*, C-193/94, Rink. p. I-929, 21 punktas ir minuto sprendimo *Baars* 24 punktas).

40 Todėl Sutarties 6 straipsnis netaikytinas pagrindiniame byloje. Taigi vertinti, ar tokie teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindiniame byloje, nepateisinamai riboja įsisteigimo laisvę, reikia atsižvelgiant visų pirma į Sutarties 52 straipsnį.

41 Sutarties 52 straipsnis yra viena pagrindinių Bendrijos teisės nuostatų, kuri tiesiogiai taikytina valstybėse narėse nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos. Pagal šią nuostatą vienos valstybės

narų nacionalinių subjektų laisvą sąsisteigti kitos valstybės narų teritorijoje apima ir teisę imtis savarankiškai dirbančių asmenų veiklos bei ją verstis, taip pat steigti ir valdyti mones tomis pačiomis sąlygomis, kurios sąsisteigimo šalies teisės aktuose yra nustatytos jos pačios subjektams. Sąsisteigimo laisvąs apribojimų panaikinimas taip pat taikomas kitos valstybės narų teritorijoje steigtą vienos valstybės narų nacionalinių subjektų vykdomam atstovybių, padalinių ar dukterinių bendrovių steigimui (1986 m. sausio 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 270/83, Rink. p. 273, 13 punktas ir minėto sprendimo *Royal Bank of Scotland* 22 punktas).

42 Taip apibrėžta sąsisteigimo laisvą, vadovaujantis Sutarties 58 straipsniu, apima bendrovąs, kurtos pagal valstybės narų teisę ir Bendrijoje turinčios savo registruotą buveinę, centrinių administracijų arba pagrindinę verslo vietą, teisę vykdyti veiklą atitinkamoje valstybėje narėje per dukterinę bendrovą, padalinį ar atstovybę (žr. 1998 m. liepos 16 d. Sprendimo *ICI*, C-264/96, Rink. p. I-4695, 20 punktą ir jame minėtą teismų praktiką bei 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Saint Gobain ZN*, C-307/97, Rink. p. I-6161, 35 punktą). Dėl bendrovių šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad jų buveinė pirmiau nurodyta prasme, kaip ir pilietybą fizinių asmenų atveju, yra jų priklausymo konkrečios valstybės teisės sistemai kriterijus (žr. minėto sprendimo *ICI* 20 punktą ir jame minėtą teismo praktiką bei minėto sprendimo *Saint Gobain ZN* 36 punktą). Pripažinus, kad sąsisteigimo valstybė narė gali nevaržoma taikyti skirtingą vertinimą vien dėl to, kad jos bendrovąs buveinė yra kitoje valstybėje narėje, panaikintą Sutarties 52 straipsnio veiksmingumą (minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 18 punktas).

43 Šiuo klausimu reikėtų pažymėti, kad galimybės pasirinkti monių grupąs apmokestinimo tvarką atžvilgiu pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai skirtingai vertina Jungtinėje Karalystėje reziduojančias dukterines bendroves atsižvelgiant į tai, ar jų patronuojančios bendrovąs turi buveinę Jungtinėje Karalystėje. Jungtinėje Karalystėje buveinė turinčių bendrovių dukterinąms bendrovąms rezidentąms tam tikromis sąlygomis iš tikrųjų gali būti taikoma monių grupąs apmokestinimo tvarka ir dėl to jos gali būti atleistos nuo pareigos mokėti ACT, kai savo patronuojančioms bendrovąms išmoka dividendus. Tačiau ši lengvata netaikoma Jungtinėje Karalystėje buveinąs neturinčių bendrovąs dukterinąms bendrovąms rezidentąms, kurios dėl to bet kuriuo atveju privalo mokėti ACT, kai savo patronuojančioms bendrovąms išmoka dividendus.

44 Neginėjama, kad dėl šios aplinkybąs Jungtinėje Karalystėje reziduojančių patronuojančių bendrovąs dukteriną bendrovą gyja finansinąs naudos, nes pasilieka sumas, kurias ji kitu atveju būtų turėjusi sumokėti kaip ACT iki ateis laikas mokėti MCT, t. y. laikotarpiui nuo 8,5 iki 17,5 mėnesio, nelygu dividendų išmokėjimo data. Tais atvejais, kai už atitinkamą mokestiną laikotarpą MCT išvis nereikia mokėti, šis laikotarpis dar pailgėja, nes ACT gali būti užskaitytas už pelno mokestį, mokėtiną už vėlesnius mokestinius laikotarpius.

45 Jungtinąs Karalystąs, Suomiją ir Nyderlandų Karalystąs vyriausybės manymu, skirtingas Jungtinėje Karalystėje reziduojančių dukterinių bendrovių mokestinis vertinimas atsižvelgiant į tai, ar jų patronuojanti bendrovą reziduoja šioje valstybėje narėje, yra objektyviai pateisinamas.

46 Jungtinąs Karalystąs vyriausybą pirmiausia teigia, kad patronuojančių bendrovių rezidentinių dukterinių bendrovių rezidentinių situacija nepanašią patronuojančių bendrovių ne rezidentinių dukterinių bendrovių rezidentinių situaciją.

47 Dėl patronuojančių bendrovių rezidentinių dukterinių bendrovių rezidentinių Jungtinąs Karalystąs vyriausybą tvirtina, kad nors monių grupąs apmokestinimo tvarkos pasirinkimas atleidžia dukteriną bendrovą nuo pareigos mokėti ACT tuo metu, kai savo patronuojančiai bendrovei išmoka dividendus, šis mokėjimas nėra atidedamas, nes kadangi patronuojanti bendrovą yra rezidentą, ji pati privalo sumokėti ACT tuo metu, kai skirsto šiuo mokesčiu apmokestinamą pelną. Taip pareiga mokėti ACT už išmokamus dividendus perkeliama nuo dukterinąs bendrovąs patronuojančiai bendrovei, o dukterinąs bendrovąs neapmokestinimas ACT kompensuojamas

ACT apmokestinant patronuojan?i? bendrov?.

48 Priešingu atveju, Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s nuomone, jei ?moni? grup?s apmokestinimo tvarka b?t? taikytina patronuojan?i? bendrovi? ne reziden?i? dukterin?ms bendrov?ms rezident?ms, ACT apskritai neb?t? mokamas Jungtin?je Karalyst?je. Dukterin? bendrov? b?t? neapmokestinama ACT tuo metu, kai savo patronuojan?iai bendrovei išmoka dividendus, ir šio neapmokestinimo nekompensuot? v?lesnis patronuojan?ios bendrov?s ne rezident?s skirstant peln? mokamas ACT, nes pastaroji neapmokestinama pelno mokes?iu Jungtin?je Karalyst?je, tod?l neapmokestinama ir ACT.

49 Nyderland? vyriausyb? teigia, kad teritorinio teis?s taikymo principas leidžia valstybei narei suteikti patronuojan?ioms bendrov?ms rezident?ms galimyb? pasirinkti apmokestinimo tvark?, kaip antai ?moni? grup?s apmokestinimo tvarka, nes net jei pagal toki? tvark? valstyb? neapmokestina dukterin?s bendrov?s, ji neatsisako teisi? ? š? mokest?, nes pagal toki? tvark? ACT mok?jimas papras?iausiai perkeliamas ? kit? tos pa?ios bendrovi? grup?s lyg?. Priešingu atveju, jei pasirinkus ?moni? grup?s apmokestinimo tvark? b?t? leidžiama ACT neapmokestinti Jungtin?je Karalyst?je nereziduojan?i? patronuojan?i? bendrovi? dukterini? bendrovi?, Jungtin?je Karalyst?je ACT apskritai neb?t? mokamas už ?kines operacijas ?moni? grup?je, nes ?moni? grup?s kitos bendrov?s yra ?steigtos kitoje valstyb?je nar?je ir neapmokestinamos pelno mokes?iu Jungtin?je Karalyst?je, o tokia situacija prilygt? mokes?i? vengimui.

50 Suomijos vyriausyb? taip pat mano, kad suteikus Jungtin?je Karalyst?je nereziduojan?i? patronuojan?i? bendrovi? dukterin?ms bendrov?ms galimyb? pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvark? šioms dukterin?ms bendrov?ms b?t? leista nemok?ti šio mokes?io Jungtin?je Karalyst?je, nes j? patronuojan?ios bendrov?s šioje valstyb?je nar?je neapmokestinamos.

51 Šiems argumentams negalima pritarti.

52 Vis? pirma, kadangi ACT n?ra mokestis už dividendus, bet avansinis pelno mokestis, klaidinga manyti, kad suteikus patronuojan?i? bendrovi? ne reziden?i? dukterin?ms bendrov?ms rezident?ms galimyb? pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvark? dukterinei bendrovei b?t? leista nemok?ti dividend? pavidalu išmok?to pelno mokes?io Jungtin?je Karalyst?je.

53 Iš ties? pelno mokes?io dalis, kurios, taikant ?moni? grup?s apmokestinimo tvark?, dukterin? bendrov? rezident?, išmok?dama dividendus savo patronuojan?iai bendrovei, neprivalo mok?ti avansu, iš esm?s bus sumok?ta, kai dukterinei bendrovei ateis laikas mok?ti MCT. Šiuo klausimu reikia priminti, kad kitoje valstyb?je nar?je reziduojan?ios bendrov?s dukterin? bendrov? rezident? Jungtin?je Karalyst?je apmokestinama MCT už gaut? peln? tokia pa?ia tvarka kaip ir patronuojan?ios bendrov?s rezident?s dukterin? bendrov? rezident?.

54 Tod?l, suteikus bendrovi? ne reziden?i? dukterin?ms bendrov?ms rezident?ms galimyb? pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvark?, joms b?t? leidžiama pasilikti sumas, kurias priešingu atveju prival?t? sumok?ti kaip ACT, tik iki ateis laikas mok?ti MCT ir taip gauti t? pa?i? finansin? naud?, kuri? turi patronuojan?i? bendrovi? reziden?i? dukterin?s bendrov?s rezident?s, nes esant vienodai apmokestinimo bazei n?ra jokio skirtumo tarp MCT sum?, kurias abi dukterini? bendrovi? grup?s privalo mok?ti už t? pat? mokestin? laikotarp?.

55 Antra, atsisakymo suteikti patronuojan?ios bendrov?s ne rezident?s dukterinei bendrovei rezidentei galimyb? nemok?ti ACT tuo metu, kai ji išmoka dividendus, negalima pateisinti tuo, kad patronuojanti bendrov? neapmokestinama ACT tuo metu, kai ji pati išmoka dividendus, priešingai nei patronuojanti bendrov? rezident?.

56 Iš tiesų reikėtų pažymėti, kad patronuojančios bendrovės ne rezidentės neapmokestinimą ACT lemia tai, kad ji neapmokestinama pelno mokesčiu Jungtinėje Karalystėje, nes šiuo mokesčiu apmokestinama savo steigimo valstybėje. Todėl logiška, kad bendrovė neprivalo avansu mokėti mokesčio, kuriuo ji neapmokestinama.

57 Trečia, dėl mokesčių vengimo rizikos reikia priminti, kaip Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs, kad bendrovės steigimas ne Jungtinėje Karalystėje dar nereiškia mokesčių vengimo, nes tokiai bendrovei bet kuriuo atveju taikomi steigimo valstybės teisės aktai (minuto sprendimo *ICI* 26 punktą).

58 Be to, atrodo, jog Jungtinės Karalystės mokesčių teisė patronuojančių bendrovių rezidentų atžvilgiu toleruoja situaciją, kad žmonių grupės apmokestinimo tvarką pasirinkusios bendrovės galiausiai nemoka ACT. Iš tiesų, tam tikrais atvejais patronuojanti bendrovė, kuriai išmokėti dividendai, pagal tokios apmokestinimo tvarką pati visiškai nemoka ACT. Pavyzdžiui, ji gali neišmokėti ACT apmokestinamų dividendų arba išmokėti dividendus pagal žmonių grupės apmokestinimo tvarką, kurie priešingu atveju būtų apmokestinami ACT. Todėl net dukterinė bendrovė rezidentė turinčios patronuojančios bendrovės rezidentės apmokestinimas ACT ne visais atvejais kompensuoja jos dukterinės bendrovės atleidimą nuo pareigos mokėti ACT pagal žmonių grupės apmokestinimo tvarką.

59 Galiausiai, ketvirta, dėl Jungtinės Karalystės mokesčių administratoriaus finansinių nuostolių, kurie kiltų suteikus patronuojančių bendrovių ne rezidentų dukterinėms bendrovėms rezidentėms galimybę pasirinkti žmonių grupės apmokestinimo tvarką ir taip būtų neapmokestinamoms ACT, pakanka priminti, kad pagal nusistovėjusio teismo praktiką mokesčių pajamų sumažėjimas negali būti vertinamas kaip imperatyvus bendrojo intereso pagrindas, kuriuo galima remtis siekiant pateisinti pagrindinės laisvės esmei prieštaraujančią priemonę (dėl Sutarties 52 straipsnio žr. minuto sprendimo *ICI* 28 punktą).

60 Todėl, kaip savo išvados 25 punkte nurodė generalinis advokatas, skirtingas patronuojančių bendrovių apmokestinimas atsižvelgiant į tai, ar jos yra rezidentės, negali pateisinti atsisakymo suteikti mokesčių lengvatą Jungtinėje Karalystėje reziduojančioms dukterinėms bendrovėms, kurių patronuojančios bendrovės turi buveines kitoje valstybėje narėje, kai šia lengvata gali pasinaudoti Jungtinėje Karalystėje reziduojančios dukterinės bendrovės, kurių patronuojančios bendrovės taip pat reziduoja Jungtinėje Karalystėje, nes visų dukterinių bendrovių pelnas apmokestinamas MCT neatsižvelgiant į tai, ar jį patronuojančios bendrovės yra rezidentės.

61 Jungtinės Karalystės vyriausybė subsidiariai tvirtina, kad atsisakymą suteikti patronuojančių bendrovių ne rezidentų dukterinėms bendrovėms rezidentėms teisę pasirinkti žmonių grupės apmokestinimo tvarką pateisina poreikis išsaugoti Jungtinės Karalystės mokesčių sistemos darną.

62 Ši vyriausybė teigia, jog Jungtinės Karalystės mokesčių sistema pagrįsta tuo, kad tas pats pelnas apmokestinamas ir kai jį išmoka bendrovė, ir kai jį gauna (pavyzdžiui, dividendų pavidalu) šios bendrovės akcininkai. Siekiant sušvelninti šį ekonominį dvigubą apmokestinimą, Jungtinėje Karalystėje reziduojantys bendrovės akcininkai neapmokestinami pelno mokesčiu už tuos dividendus, kuriuos jie gauna iš savo dukterinių bendrovių rezidentų, nes toks neapmokestinimas kompensuojamas apmokestinant dukterinių bendrovių patronuojančioms bendrovėms išmokamus dividendus ACT.

63 Jungtinės Karalystės vyriausybė mano, kad dėl to tarp patronuojančios bendrovės neapmokestinimo pelno mokesčiu už iš savo dukterinės bendrovės gautus dividendus ir šios dukterinės bendrovės apmokestinimo ACT už išmokamus tuos pačius dividendus yra tiesioginis ryšys. Reikalavimas dividendus išmokančiai bendrovei sumokėti ACT yra būtinas užtikrinant, kad

prieš suteikiant leidimą neapmokestinėti dividendus gaunančių bendrovių, už tuos pačius dividendus būtų apmokestinata juos išmokę bendrovė, neatsižvelgiant į tai, ar ji privalo mokėti pelno mokestį už per tą mokestinį laikotarpį, kuriuo išmokėti dividendai, uždirbtą pelną.

64 Kai dukterinė bendrovė rezidentė neprivalo mokėti ACT tuo metu, kai išmoka dividendus, nes ji kartu su savo patronuojančia bendrove rezidente pasirenko žmonių grupės apmokestinimo tvarką, patronuojančių bendrovių rezidentės neapmokestinimo pelno mokestiu tuo metu, kai ji gauna dividendus, kompensuoja ACT, patronuojančių bendrovių sumokamas už jos pačių išmokamus dividendus.

65 Jungtinės Karalystės vyriausybė mano, jog leidimas neapmokestinėti dukterinės bendrovės rezidentės ACT už savo patronuojančiai bendrovei ne rezidentei mokamus dividendus lemtų tai, kad dividendų neapmokestinimas tuo metu, kai juos gauna patronuojanti bendrovė, nebūtų kompensuojamas jokių mokestiu, mokamu tuo metu, kai šie dividendai išmokami, o tai būtų nesuderinama su Jungtinės Karalystės mokestinių sistemos darna.

66 Šiems argumentams negalima pritarti.

67 Teisingumo Teismas iš tikrųjų yra nusprendęs, kad būtų užtikrinti mokestinių sistemos darną gali pateisinti pagrindines laisvės ribojančius teisės aktus (1992 m. sausio 28 d. Sprendimas *Bachmann*, C-204/90, Rink. p. I-249 ir sprendimas *Komisija prieš Belgiją*, C-300/90, Rink. p. I-305).

68 Tačiau taip nėra nagrinėjamu atveju.

69 Minėtose bylose *Bachmann* ir *Komisija prieš Belgiją* buvo tiesioginis ryšys tarp pagal senatvės ir gyvybės draudimo sutartis mokamų mokėto atskaitomumo ir vykdančių šias sutartis gautų sumų paskirties, kurį reikėjo išsaugoti siekiant išlaikyti nagrinėjamos mokestinių sistemos darną, o nagrinėjamu atveju nėra tokio pobūdžio tiesioginio ryšio tarp atsisakymo Jungtinėje Karalystėje pripažinti galimybę patronuojančiai bendrovei ne rezidentei dukterinėms bendrovėms būtų atleistoms nuo pareigos mokėti ACT pasirenkant žmonių grupės apmokestinimo tvarką ir patronuojančių bendrovių, kurių buveinė yra kitoje valstybėje narėje ir kurios gauna dividendus iš Jungtinėje Karalystėje esančių savo dukterinių bendrovių, neapmokestinimo pelno mokestiu Jungtinėje Karalystėje.

70 Iš tiesų tiek patronuojančių bendrovių rezidentės, tiek ne rezidentės Jungtinėje Karalystėje neapmokestinamos pelno mokestiu už dividendus, gautus iš savo dukterinių bendrovių rezidentės. Mokestinės lengvatos suteikimui, kaip antai atleidimas nuo reikalavimo mokėti ACT pagal žmonių grupės apmokestinimo tvarką, nėra svarbu, kad šiuo pelno mokestiu neapmokestinant reziduojančių patronuojančių bendrovių siekiama išvengti šio mokestio dvigubo taikymo dukterinės bendrovės pelno atžvilgiu Jungtinėje Karalystėje ir kad bet kuriuo atveju patronuojančių bendrovių ne rezidentės yra neapmokestinamos pelno mokestiu šioje valstybėje narėje, nes juo apmokestinamos steigimo valstybėje narėje.

71 Be to, vienintelis mokestis, kuriuo Jungtinėje Karalystėje apmokestinama patronuojanti bendrovė ne rezidentė už dividendus, kuriuos jai išmokėjo jos dukterinė bendrovė rezidentė, yra pajamų mokestis, tačiau jo taikymui yra svarbi mokestio kredito, kuris gali būti numatytas dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyje tarp Jungtinės Karalystės ir patronuojančių bendrovių rezidavimo valstybės narės, suteikimo galimybė.

72 Ieškovių pagrindinė byloje atveju Jungtinėje Karalystėje iš Vokietijoje reziduojančių patronuojančių bendrovių nereikalaujama mokėti pelno mokestio už dividendus, gautus iš Jungtinėje Karalystėje reziduojančių savo dukterinių bendrovių, nes dvigubo apmokestinimo

išvengimo sutartis tarp Jungtinės Karalystės ir Vokietijos Federacinės Respublikos nenumato dukterinei bendrovei sumokėti ACT atitinkamo mokesčio kredito suteikimo galimybės.

73 Todėl teisės pasirinkti žmonių grupės apmokestinimo tvarką nesuteikimo Jungtinėje Karalystėje reziduojantioms dukterinėms bendrovėms, kurių patronuojančios bendrovės reziduoja kitoje valstybėje narėje, negalima pateisinti motyvais, susijusiais su būtinybe išsaugoti Jungtinės Karalystės mokesčių sistemos darną.

74 Aplinkybė, kad šiuo metu ACT jau yra panaikintas, taip pat parodo, kad jo mokėjimas nebuvo būtinas tinkamam pelno mokesčio sistemos veikimui Jungtinėje Karalystėje.

75 Kadangi su sistėgimo laisve susijusios Sutarties nuostatos draudžia nacionalinės teisės aktus, kaip antai nagrinjami pagrindinėje byloje, nėra būtina nagrinėti, ar su laisvu kapitalo judėjimu susijusios Sutarties nuostatos juos taip pat draudžia.

76 Todėl pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Sutarties 52 straipsnis draudžia valstybės narės mokesčių teisės aktus, kaip antai nagrinjami pagrindinėje byloje, kurie numato šioje valstybėje narėje reziduojantioms bendrovėms galimybę taikyti apmokestinimo tvarką, leidžiančią išmokėti dividendus savo patronuojančiai bendrovei nemokant avansinio pelno mokesčio, jei patronuojanti bendrovė taip pat reziduoja šioje valstybėje narėje, ir nenumato šios galimybės, jei ji patronuojančios bendrovės buveinė yra kitoje valstybėje narėje.

Dėl antrojo klausimo

77 Atsižvelgiant į pirmuoju klausimu pateiktą atsakymą, antruoju klausimu iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar Sutarties 52 straipsnį reikia aiškinti taip, kad atitinkamoje valstybėje narėje reziduojantys dukterinei bendrovei ir jos patronuojantys bendrovei, kurios buveinė yra kitoje valstybėje narėje, nepagrįstai nenumatytas apmokestinimo tvarkos, kuri būtų leidusi pirmajai išmokėti dividendus antrajai nemokant už tai avansinio pelno mokesčio, ši dukterinė bendrovė ir (arba) jos patronuojanti bendrovė turi teisę į sumą, kuri sudaro palėkanas nuo dukterinės bendrovės pirma laiko sumokėtą sumą, priaugusios už laikotarpį nuo šios sumos sumokėjimo iki privalėjimo sumokėti mokestį datos, net jei nacionalinė teisė draudžia palėkanas nuo nebepriklausančios sumos. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas užduoda šį klausimą dviem atvejais: jei dukterinės bendrovės ir (arba) patronuojančios bendrovės reikalavimas pateiktas ieškinyje dėl pažeidžiant Bendrijos teisę surinktą mokesčių grąžinimo, ir jei jis pateiktas ieškinyje dėl Bendrijos teisės pažeidimu padarytos žalos atlyginimo.

78 Šiuo klausimu Jungtinės Karalystės vyriausybė visų pirma teigia, kad jei galimybės taikyti ?monių grupės apmokestinimo tvarkos nesuteikimas patronuojančių bendrovių ne rezidentų? Jungtinėje Karalystėje reziduojantioms dukterinėms bendrovėms būtų pripažintas prieštaraujanti Bendrijos teisei, Bendrijos teisę reikalauti ištaisyti šį pažeidimą remiantis ne ieškiniu dėl restitucijos, bet ieškiniu dėl valstybės atsakomybės už Bendrijos teisės pažeidimą padarytą žalą. Jos nuomone, ACT faktiškai nėra mokeskis, kuris taikomas pažeidžiant Bendrijos teisę, nes dukterinės bendrovės bet kuriuo atveju privalo sumokėti ACT sumas mokėdamos MCT. Pagrindinė byla kilo dėl to, kad Jungtinės Karalystės teisės aktų leidėjas nenumatė dukterinei bendrovei rezidentei ir jos patronuojančiai bendrovei ne rezidentei galimybės pasirinkti ?monių grupės apmokestinimo tvarkos, o už tai Jungtinei Karalystei gali kilti deliktinė atsakomybė. Minėtame sprendime *Sutton* Teisingumo Teismas visų pirma nusprendė, kad direktyvos pažeidimu padarytos žalos atveju Bendrijos teisė iš valstybės narės nereikalauja sumokėti sumos, kuri atitiktų palėkanas už uždelstą mokėjimą, toje byloje – socialinio draudimo išmokų ?siskolinimus. Iš to Jungtinės Karalystės vyriausybė padarė išvadą, kad Bendrijos teisė nereikalauja mokėti palėkanų už prarastą galimybę tam tikrą laikotarpį naudotis pinigų suma dėl pažeidžiant Bendrijos teisę pirma laiko surinkto mokesčio.

79 Antra, Jungtinės Karalystės vyriausybė mano, kad net jei ieškovių pagrindinėje byloje reikalavimai būtų vertinami kaip prašymai grąžinti pažeidžiant Bendrijos teisę surinktas sumas, tokių prašymų negalima patenkinti, nes, vadovaujantis nusistovėjusia teismo praktika, pažeidžiant Bendrijos teisę surinktą mokesčių grąžinimo atveju palėkanas turi numatyti nacionalinę teisę. Pagal Anglijos ?statymus teisė ? palėkanas priklauso nuo to, ar byla iškelta iki sumos, už kurią reikalaujama sumokėti palėkanas, sumokėjimo.

80 Todėl ieškovų pagrindinėje byloje negali reikalauti palėkanų nei ieškiniu dėl restitucijos, nei ieškiniu dėl žalos atlyginimo, nes pagrindinės sumos buvo grąžintos sumokėtu ACT ?skaitant ? MCT sumą, kurių dukterinės bendrovės privalo sumokėti prieš pateikdamos ieškinį.

81 Svarbu pažymėti, kad Teisingumo Teismas negali teisiškai kvalifikuoti ieškinių, kuriuos ieškovų pagrindinėje byloje pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme. Šiuo atveju nurodyti savo ieškinių dalyką ir pagrindą (ar jie yra ieškiniai dėl restitucijos, ar ieškiniai dėl žalos atlyginimo) turi *Metallgesellschaft ir kt.* bei *Hoechst ir kt.*, o ?vertinti – prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateiktų teismas.

82 Pirmiausia, darant prielaidą, kad ieškovių pagrindinėje byloje ieškiniai bus nagrinėjami kaip prašymai grąžinti pažeidžiant Bendrijos teisę surinktą mokesčių, reikia atsakyti ? klausimui, ar tokiomis aplinkybėmis, kaip antai pagrindinėje byloje, valstybės narės padarytas Sutarties 52 straipsnio pažeidimas suteikia mokesčių mokėtojams teisę ? palėkanas už sumokėtą mokesčių nuo pirmalaikio jo sumokėjimo iki teisėto pareikalavimo jį sumokėti datos.

83 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagrindinėse bylose Bendrijos teisę pažeidžia ne tai, kad Jungtinėje Karalystėje apmokestinamas dukterinės bendrovės dividendų išmokėjimas patronuojančiai bendrovei, o tai, kad iš Jungtinėje Karalystėje reziduojančių dukterinių bendrovių, kurių patronuojančios bendrovės turi buveinį kitoje valstybėje narėje, buvo reikalaujama mokėti šį mokesčių avansu, nors reziduojančių patronuojančių bendrovių reziduojantioms dukterinėms bendrovėms buvo suteikta galimybė išvengti šios pareigos.

84 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką teisę susigrąžinti pažeidžiant Bendrijos teisę valstybėje narėje surinktus mokesčius yra Bendrijos nuostatomis, kaip jas išaiškino Teisingumo Teismas, asmenims suteikiamą teisių pasekmę ir papildymą (1983 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *San Giorgio*, 199/82, Rink. p. 3595, 12 punktas; 1988 m. vasario 2 d. Sprendimo *Bara*, 309/85, Rink. p. 355, 17 punktas; 1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *BP Supergaz*, C?62/93, Rink. p. I-1883, 40 punktas;

1999 m. vasario 9 d. Sprendimo *Dilexport*, C-343/96, Rink. p. I?579, 23 punktas ir 2000 m. rugs?jo 21 d. Sprendimo *Micha?lidis*, C?441/98 ir C?442/98, Rink. p. I?7145, 30 punktas). Tod?l valstyb? nar? i? principo privalo gr?žinti pažeidžiant Bendrijos teis? surinktus mokes?ius (1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Comateb ir kt.*, C?192/95 ir C?218/95, Rink. p. I?165, 20 punktas; min?t? sprendim? *Dilexport* 23 punktas ir *Micha?lidis* 30 punktas).

85 Nesant Bendrijos teis?s reglamentavimo neteis?tai surinkt? nacionalini? mokes?i? gr?žinimo srityje, kiekviena valstyb? nar? savo nacionalin?s teis?s sistemoje turi paskirti kompetentingus teismus ir nustatyti ieškini?, skirt? užtikrinti iš Bendrijos teis?s kylan?i? asmen? teisi? apsaug?, procesines taisykles su s?lyga, kad vis? pirma tokios taisykl?s nebus mažiau palankios nei taikomos panašioms nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams (lygiavertiškumo principas) ir, antra, kad d?l j? naudojimas Bendrijos teis?je nustatytomis teis?mis netaps praktiškai ne?manomas arba pernelyg sud?tingas (veiksmingumo principas) (žr. vis? pirma 1998 m. rugs?jo 15 d. Sprendimo *Edis*, C?231/96, Rink. p. I?4951, 19 ir 34 punktus; sprendimo *Spac*, C?260/96, Rink. p. I?4997, 18 punkt?; 1998 m. lapkri?io 17 d. Sprendimo *Aprile*, C?228/96, Rink. p. I?7141, 18 punkt? ir min?to sprendimo *Dilexport* 25 punkt?).

86 Nacionalin?je teis?je taip pat turi b?ti sureglamentuoti papildomi klausimai, susij? su nepagr?stai surinkt? mokes?i? gr?žinimu, kaip antai galimas pal?kan? mok?jimas, j? skai?iavimo pradžios data ir dydis (1976 m. geguž?s 21 d. Sprendimo *Roquette frères prieš Komisij?*, 26/74, Rink. p. 677, 11 ir 12 punktai bei 1980 m. birželio 12 d. Sprendimo *Express Dairy Foods*, 130/79, Rink. p. 1887, 16 ir 17 punktai).

87 Ta?iau pagrindin?se bylose pateiktas reikalavimas sumok?ti pal?kanas už negal?jim? naudotis ACT pavidalu sumok?tomis sumomis yra ne papildomas reikalavimas, o ieškov? pagrindin?se bylose pateikt? ieškinin? dalykas. Tokiomis aplinkyb?mis, kai Bendrijos teis?s pažeidimas yra ne apmokestinimas mokes?iu, o pirmalaikis jo surinkimas, pal?kan? suteikimas yra „atlyginimas“ už nepagr?st? surinkim?, b?tinai atstatyti Sutarties 52 straipsnyje ?tvirtint? vienod? vertinim?.

88 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas gin?ijamu laik? tvirtinim?, kad Anglijos teis? nenumato žalos d?l negal?jimo naudotis pinig? sumomis atlyginimo, kai nebeprisiklauso pagrindin? suma, tod?l svarbu pabr?žti, kad ieškinio d?l restitucijos atveju pal?kan?, priaugusi? nuo sumos, kuria nebuvo galima naudotis d?l pirma laiko surinkto mokes?io, suma ir yra pagrindin? suma.

89 Tod?l Sutarties 52 straipsnis suteikia Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?iai dukterinei bendrovei ir (arba) kitoje valstyb?je nar?je buvein? turin?iai jos patronuojan?iai bendrovei teis? ? pal?kanas, priaugusias nuo dukterin?s bendrov?s sumok?to ACT per laikotarp? nuo jo sumok?jimo iki prival?jimo sumok?ti MCT, ir teis? j? reikalauti ieškiniu d?l restitucijos.

90 Antra, darant prielaid?, kad ieškovin? pagrindin?je byloje ieškiniai bus nagrin?jami kaip prašymai d?l pažeidžiant Bendrijos teis? padarytos žalos atlyginimo, reikia atsakyti ? klausim?, ar tokiomis aplinkyb?mis, kaip antai pagrindin?je byloje, valstyb?s nar?s padarytas Sutarties 52 straipsnio pažeidimas suteikia mokes?i? mok?tojams teis? ? žalos, kuri lygi pal?kanoms už sumok?t? mokes? nuo pirmalaikio jo sumok?jimo iki teis?to pareikalavimo j? sumok?ti datos, atlyginim?.

91 Šiuo klausimu reikia priminti, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs minėto sprendimo *Brasserie du Pêcheurir Factortame* 87 punkte, kad negalima visiškai neatsižvelgti ? negauti pelno vertinant Bendrijos teisės pažeidimu padarytą žalą, nes, ypač kalbant apie ekonominius ar komercinius ginčus, žalos atlyginimas visiškai neatsižvelgus ? negauti pelno taptų praktiškai neįmanomas.

92 Šiuo klausimu negalima priimti Jungtinės Karalystės vyriausybės argumento, kad ieškovams pagrindinėje byloje negalima priteisti palėkanų, jei jos paprašė atlyginti žalą pareikšdamas ieškinius dėl žalos atlyginimo.

93 Sprendime *Sutton* Teisingumo Teismas iš tiesų nusprendė, kad toje byloje nagrinėjama direktyva suteiktą tik teisę gauti išmokas, kurias asmuo būtų turėjęs teisę gauti nesant diskriminacijos, ir kad palėkanų mokėjimas už išmokų ?siskolinimus nebuvo pagrindinė taip apibrėžtos teisės dalis. Tačiau pagrindinėse bylose būtų palėkanos yra tai, kuo ieškovų pagrindinėje byloje būtų disponavusios nesant nevienodo vertinimo, ir sudaro pagrindinę joms suteiktos teisės dalį.

94 Minėto sprendimo *Sutton* 23–25 punktuose Teisingumo Teismas taip pat atskyrė šios bylos aplinkybes nuo 1993 m. rugpjūtio 2 d. Sprendimo *Marshall* (toliau – *Marshall II*) (C-271/91, Rink. p. I-4367) aplinkybių. Pastarojoje byloje, susijusioje su palėkanomis už sumą, kurią sudaro dėl diskriminacinio atleidimo iš darbo patirtos žalos atlyginimas, Teisingumo Teismas nusprendė, kad visiškai atlyginant patirtą žalą negalima neatsižvelgti ? aplinkybes, kaip antai praėjusį laiką, kurios gali sumažinti atlyginimo dydį, ir kad palėkanų priteisimas yra būtina žalos atlyginimo dalis, leidžianti realiai atstatyti vienodą vertinimą (minėto sprendimo *Marshall II* 24–32 punktai). Palėkanų priteisimas šioje byloje buvo pripažintas būtina žalos atlyginimo, kurio Bendrijos teisė reikalauja dėl diskriminacinio atleidimo iš darbo, dalimi.

95 Todėl palėkanų priteisimas tokiomis aplinkybėmis, kaip antai pagrindinėje byloje, atrodo, yra būtinas Sutarties 52 straipsnio pažeidimu padarytai žalai atlyginti.

96 Todėl ? antrąjį prejudicinį klausimą reikia atsakyti taip:

– Jei vienoje valstybėje narėje reziduojanti dukterinė bendrovė privalo avansu sumokėti pelno mokestį už savo patronuojančiai bendrovei, kurios buveinė yra kitoje valstybėje narėje, išmokėtus dividendus, nors panašiomis aplinkybėmis pirmojoje valstybėje narėje reziduojanti patronuojanti bendrovė dukterinės bendrovės galėjo pasirinkti apmokestinimo tvarką, leidžiančią joms išvengti tokios pareigos, Sutarties 52 straipsnis reikalauja, kad reziduojančios dukterinės bendrovės ir j? nereziduojančios patronuojančios bendrovės turėtų veiksmingą teisių gynimo priemonių, suteikiančių galimybę priteisti finansinį nuostolį, j? patirtą dukterinės bendrovės sumokėjus mokestį avansu atitinkamos valstybės narės valdžios institucijai naudai, apmokėjimą ar atlyginimą.

– Vien aplinkybė, kad vienintelis tokio ieškinio dalykas yra palėkanų, sudarančių finansinius negalėjimo naudotis pirma laiko sumokėtomis sumomis nuostolius, sumokėjimas, nėra pagrindas atmesti tokį ieškinį.

– Nors nesant Bendrijos teisės reglamentavimo atitinkama valstybė narė savo nacionalinės teisės sistemoje turi nustatyti tokio ieškinio procesines taisykles, ?skaitant papildomus klausimus, kaip antai galimas palėkanų sumokėjimas, šios taisyklės naudojimosi Bendrijos teisėje nustatytomis teisėmis negali daryti praktiškai neįmanomo arba pernelyg sudėtingo.

D?I tre?iojo ir ketvirtojo prejudicini? klausim?

97 Atsižvelgiant ? pirmuoju prejudiciniu klausimu pateikt? atsakym?, nereikalinga atsakyti ? tre?i?j? ir ketvirt?j? klausimus.

D?I penktojo klausimo

98 Penktuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar Bendrijos teis? draudžia nacionaliniam teismui atmesti ar iš dalies atmesti jam dukterin?s bendrov?s rezident?s ir jos patronuojan?ios bendrov?s ne rezident?s pateikt? prašym? priteisti finansini? nuostoli?, kuriuos jos patyr? dukterinei bendrovei avansu sumok?jus pelno mokes?, apmok?jim? ar atlyginim? vien tuo pagrindu, kad jos nepraš? mokes?i? administratoriaus taikyti apmokestinimo tvarkos, kuri b?t? leidusi dukterinei bendrovei išvengti mok?jimo avansu pareigos, ir tod?l neišnaudojo savo turim? teisini? priemoni? gin?yti neigiamus mokes?i? administratoriaus sprendimus remiantis Bendrijos teis?s nuostat? viršenybe ir tiesioginiu veikimu, jeigu nacionalin? teis? bet kuriuo atveju dukterin?ms bendrov?ms rezident?ms ir j? patronuojan?ioms bendrov?ms ne rezident?ms nenumat? galimyb?s taikyti nurodytos apmokestinimo tvarkos.

99 Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s nuomone, jei galimyb?s patronuojan?i? bendrovi? ne reziden?i? Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?ioms dukterin?ms bendrov?ms pasinaudoti ?moni? grup?s apmokestinimo tvarka nenumatymas b?t? pripažintas pažeidžiantis Bendrijos teis?, tinkama teisin? reikalavimo pareiškimo priemon? b?t? ieškiny? d?l valstyb?s atsakomyb?s pripažinimo pagal min?tame sprendime *Brasserie du Pêcheur ir Factortame* Teisingumo Teismo nurodytus kriterijus. Ji teigia galinti atsikirsti ? tokius ieškinius d?l žalos atlyginimo nurodydama ieškovi? pagrindin?je byloje ner?pestingum?, pasireiškus? tuo, kad pradžioje nepaprašyta taikyti ?moni? grup?s apmokestinimo tvarkos, o tai b?t? leid? gin?yti neigiam? mokes?i? administratoriaus atsakym? ir remtis Bendrijos teis?s viršenybe bei tiesioginiu veikimu vis? pirma tam, kad Teisingumo Teismui kuo grei?iau b?t? pateiktas prašymas priimti prejudicin? sprendim?.

100 Reikia atkreipti d?mes? ? tai, kad šis argumentas negrindžiamas nacionalin?je teis?je numatyta ieškinio senaties arba teis?s praradimo d?l pradelsto termino taisykle.

101 Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb? iš esm?s mano, kad jos pozicija yra pagr?sta atsižvelgiant vis? pirma ? min?t? sprendim? *Brasserie du Pêcheur ir Factortame* (84 ir 85 punktai), kuriame Teisingumo Teismas nusprend?, jog pagal bendr? valstybi? nari? teisin?ms sistemoms b?ding? princip? nukent?j?s asmuo turi b?ti pakankamai r?pestingas, kad sumažint? žalos dyd?, nes priešingu atveju žalos pasekmės gali tekti prisiimti jam pa?iam, tod?l nustatydamas atlygintin? žal? nacionalinis teismas gali patikrinti, ar nukent?j?s asmuo buvo pakankamai r?pestingas, kad išvengt? žalos arba sumažint? jos dyd?, ir vis? pirma – ar jis laiku išnaudojo visas jam prieinamas teisines priemones.

102 Vis? pirma reikia priminti, kad ieškiniams, kaip antai pagrindin?je byloje, yra taikomos nacionalin?s proceso teis?s normos, kurios ieškoves pagrindin?je byloje gali ?pareigoti elgtis pakankamai r?pestingai, kad išvengt? žalos arba j? sumažint?.

103 Taip pat reikia pabr?žti, jog negin?ijama, kad pagrindin?se bylose Jungtin?s Karalyst?s mokes?i? teis?s aktai aiškiai nenumato ?moni? grup?s apmokestinimo tvarkos taikymo patronuojan?i? bendrovi? ne reziden?i? dukterin?ms bendrov?ms rezident?ms, tod?l ieškovi? pagrindin?je byloje negalima kaltinti nepareiškus ketinimo pasirinkti ?moni? grup?s apmokestinimo tvarkos. Nutartyse pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim? nurodyta, jog negin?ijama, kad jei ieškov?s pagrindin?je byloje b?t? paprašiusios joms taikyti apmokestinimo tvark?, *Inspector of Taxes*

būt atmetas jį prašymus, nes jį patronuojančios bendrovės nebuvo Jungtinės Karalystės rezidentės.

104 Galiausiai iš nutarimų pateikti prašymų priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad neigiamą mokesčių administratoriaus atsakymą būtų buvę galima skysti *Special Commissioners* arba *General Commissioners*, vėliau prireikus – *High Court*. Prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nuomone, kol dėl tokio ieškinio būtų priimtas sprendimas, dukterinės bendrovės vis dėlto privalėtų mokėti ACT už visus savo išmokamus dividendus, o jei skundas būtų patenkintas, joms ACT vis tiek nebūtų sugrąžintas, nes Anglijos teisė tokios teisės nenumato. Jei dukterinės bendrovės būtų pasirinkusios nemokėti ACT už išmokėtus dividendus iki bus priimtas sprendimas dėl jį ieškinio, jos vis tiek būtų buvusios apmokestintos ACT, privalėjusios sumokėti palėkanas nuo šių sumų ir galbūt, jį elgesį pripažinus nepateisinamai aplaidžiu, joms būtų buvusi paskirta teisės aktuose numatyta bauda.

105 Todėl atrodo, kad pagrindinėse byloje Jungtinės Karalystės vyriausybę kaltina ieškovės pagrindinėje byloje nerūpestingumu dėl to, kad jos neužginėjo nacionalinių nuostatų, nenumatančių mokesčio lengvatos patronuojančių bendrovių ne rezidentų dukterinėms bendrovėms, suderinamumo su Bendrijos teise anksčiau, pasinaudamos kitomis joms prieinamomis teisinėmis priemonėmis. Ieškovės pagrindinėje byloje faktiškai kaltinamos tuo, kad laikėsi nacionalinės teisės aktų ir mokėjo ACT, neprašydamos taikyti žmonių grupės pajamų apmokestinimo tvarkos ir nepasinaudamos prieinamomis teisinėmis priemonėmis ginęti sprendimą atmesti jį prašymą, kurį mokesčių administratorius neišvengiamai būtų priėmęs.

106 Tačiau būtų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga naudotis teisėmis, kurias privatiems asmenims suteikia tiesiogiai taikomos Bendrijos teisės nuostatos, jeigu jį prašymai dėl restitucijos arba žalos atlyginimo, grindžiami Bendrijos teisės pažeidimu, turėtų būti atmesti arba sumažinti tik dėl to, jog privatūs asmenys neprašė taikyti nacionaliniu įstatymu neleidžiamos taikyti apmokestinimo tvarkos tam, kad numatytomis teisinėmis priemonėmis, remdamiesi Bendrijos teisės viršenybe ir tiesioginiu veikimu, galėtų užginęti mokesčių administratoriaus atsisakymą.

107 Todėl penktąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Bendrijos teisė draudžia nacionaliniam teismui atmesti ar sumažinti jam dukterinės bendrovės rezidentės ir jos patronuojančios bendrovės ne rezidentės pateiktą prašymą priteisti finansinių nuostolių, kuriuos jos patyrė dukterinei bendrovei avansu sumokėjus pelno mokestį, apmokėjimą ar atlyginimą vien tuo pagrindu, kad jos neprašė mokesčių administratoriaus taikyti apmokestinimo tvarkos, kuri būtų leidusi dukterinei bendrovei išvengti pareigos mokėti avansu, ir todėl neišnaudojo savo turimų teisinių priemonių ginęti neigiamus mokesčių administratoriaus sprendimus remiantis Bendrijos teisės nuostatų viršenybe ir tiesioginiu veikimu, jeigu nacionalinė teisė bet kuriuo atveju dukterinėms bendrovėms rezidentėms ir jį patronuojančioms bendrovėms ne rezidentėms nenumatė galimybes taikyti nurodytos apmokestinimo tvarkos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

108 Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Prancūzijos, Nyderlandų, Suomijos vyriausybės bei Komisijos, kurios pateikė Teisingumo Teismui savo pastabas, bylinėjimosi išlaidos nėra atlygintinos. Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymų dėl prejudicinio sprendimo pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas.

Remdamasis šiais motyvais,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

atsakydamas ? *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* 1998 m. spalio 2 d. Nutartimis pateiktus prejudicinius klausimus, nusprendžia:

1. **EB sutarties 52 straipsnis (po pakeitimo ? EB 43 straipsnis) draudžia valstyb?s nar?s mokes?i? teis?s aktus, kaip antai nagrin?jami pagrindin?je byloje, kurie numato šioje valstyb?je nar?je reziduojan?ioms bendrov?ms galimyb? taikyti apmokestinimo tvark?, leidžian?i? išmok?ti dividendus savo patronuojan?iai bendrovei nemokant avansinio pelno mokes?io, jei patronuojanti bendrov? taip pat reziduoja šioje valstyb?je nar?je, ir nenumato šios galimyb?s, jei j? patronuojan?ios bendrov?s buvein? yra kitoje valstyb?je nar?je.**

2. **Jei vienoje valstyb?je nar?je reziduojanti dukterin? bendrov? prival?jo avansu sumok?ti pelno mokest? už savo patronuojan?iai bendrovei, kurios buvein? yra kitoje valstyb?je nar?je, išmok?tus dividendus, nors panašiomis aplinkyb?mis pirmojoje valstyb?je nar?je reziduojan?i? patronuojan?i? bendrovi? dukterin?s bendrov?s gal?jo pasirinkti apmokestinimo tvark?, leidžian?i? joms išvengti tokios pareigos, Sutarties 52 straipsnis reikalauja, kad reziduojan?ios dukterin?s bendrov?s ir j? nereziduojan?ios patronuojan?ios bendrov?s tur?t? veiksming? teisi? gynimo priemoni?, suteikian?i? galimyb? prisiteisti finansini? nuostoli?, j? patirt? dukterin?ms bendrov?ms sumok?jus mokest? avansu atitinkamos valstyb?s nar?s valdžios institucij? naudai, apmok?jim? ar atlyginim?.**

Vien aplinkyb?, kad vienintelis tokio ieškinio dalykas yra pal?kan?, sudaran?i? finansinius negal?jimo naudotis pirma laiko sumok?tomis sumomis nuostolius, sumok?jimas, n?ra pagrindas atmesti tok? ieškin?.

Nors nesant Bendrijos teis?s reglamentavimo atitinkama valstyb? nar? savo nacionalin?s teis?s sistemoje turi nustatyti toki? ieškini? procesines taisykles, ?skaitant papildomus klausimus, kaip antai galimas pal?kan? sumok?jimas, šios taisykl?s naudojimosi Bendrijos teis?je nustatytomis teis?mis negali daryti praktiškai ne?manomo arba pernelyg sud?tingo.

3. **Bendrijos teis? draudžia nacionaliniam teismui atmesti ar iš dalies atmesti jam dukterin?s bendrov?s rezident?s ir jos patronuojan?ios bendrov?s ne rezident?s pateikt? prašym? priteisti finansini? nuostoli?, kuriuos jos patyr? dukterinei bendrovei avansu sumok?jus pelno mokest?, apmok?jim? ar atlyginim? vien tuo pagrindu, kad jos nepraš? mokes?i? administratoriaus taikyti apmokestinimo tvarkos, kuri b?t? leidusi dukterinei bendrovei išvengti pareigos mok?ti avansu, ir tod?l neišnaudojo savo turim? teisini? priemoni? gin?yti neigiamus mokes?i? administratoriaus sprendimus remiantis Bendrijos teis?s nuostat? viršenybe ir tiesioginiu veikimu, jeigu nacionalin? teis? bet kuriuo atveju dukterin?ms bendrov?ms rezident?ms ir j? patronuojan?ioms bendrov?ms ne rezident?ms nenumat? galimyb?s taikyti nurodytos apmokestinimo tvarkos.**

La Pergola

Wathelet

Edward

Jann

Sevón

Paskelbta 2001 m. kovo 8 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Penktosios kolegijos pirmininkas

R. Grass

A. La Pergola

1 Proceso kalba: angl.?